

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27C/157/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112209754
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112209754.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený splnomocnencom: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: G. I., narodený X.XX.XXXX, E.. Q. XX, P., o zaplatenie sumy 670,49 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 172,58 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 5,6 € od 12.5.2009 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 86,86 € od 12.6.2009 do zaplatenia, zo sumy 78,46 € od 12.7.2009 do zaplatenia, zo sumy 1,66 € od 12.8.2009 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 11.5.2012 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 670,49 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 5,6 € od 12.5.2009 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 86,86 € od 12.6.2009 do zaplatenia, zo sumy 78,46 € od 12.7.2009 do zaplatenia, zo sumy 1,66 € od 12.8.2009 do zaplatenia a zo sumy 497,91 € od 12.6.2010 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti platobného rozkazu.

Návrh odôvodnil tým, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované mu právnym predchodcom navrhovateľa, pričom sa zaviazal za ne platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporca sankcionovaný za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by odporca prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón za zľavnenú cenu.

V priebehu konania navrhovateľ zaslal na tunajší súd písomné podanie, v ktorom uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh odporcu, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol jeho právny predchodca

odporcovi, pretože mu za 49,- € poskytol telekomunikačné zariadenie Samsung F480, ktorého štandardná cena v čase uzavretia zmluvy o pripojení bola 329,- €. Poukázal tiež na to, že zmluvná pokuta plní funkciu satisfakčnú (reparačnú) t.j. že účelom dojednania o nej bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody. Ďalej zmluvná pokuta podľa navrhovateľa v tomto prípade plní aj funkciu preventívnu a to v tom, že pod hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby včas a riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy. Odporca mal možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty a to tým, že mal možnosť výberu, do akého zmluvného vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa vstúpi a to jednak možnosť výberu medzi zmluvou o pripojení bez kúpy akciového mobilného telefónu alebo zmluvou s kúpou akciového telefónu. Zmluvnú pokutu považuje za primeranú v zmysle analógie iuris § 3a ods. 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého sa považuje za primeranú sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov je možné ako sankciu ďalej uplatňovať úroky z omeškania v zmysle tohto nariadenia. V tomto podaní teda navrhovateľ trval v celom rozsahu na podanom návrhu, avšak zároveň uviedol, že v prípade, ak by súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že jeho právnemu predchodcovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, v tomto prípade 280,- €. Táto škoda by nebola právnemu predchodcovi vznikla, pokiaľ by si odporca plnil všetky záväzky vyplývajúce zo zmluvy počas celej doby viazanosti. Preto žiadal, aby súd priznal navrhovateľovi zmluvnú pokutu minimálne do výšky spôsobenej skutočnej škody.

Okresný súd Trnava vydal vo veci platobný rozkaz č.k. 18Ro/69/2012-20 zo dňa 17.5.2012, proti ktorému včas podal odporca odpor s odôvodnením, že predloženú Zmluvu o pripojení nepodpísal, niekto napodobnil jeho podpis z cestovného pasu. Vyjadril presvedčenie, že jeho občiansky preukaz a cestovný pas bol zneužitý neznámou osobou. Doklady mu nikdy neboli odcudzené. Na pojednávaní uviedol, že nemá záujem na dlhých sporoch, znalecké dokazovanie by neúmerne predražilo spor a preto je ochotný uhradiť poplatok za hovorné. Nesúhlasil so zmluvnou pokutou.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa. Účastníci konania boli písomne poučení, že všetky dôkazy a skutočnosti na preukázanie svojich tvrdení musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada (§120 ods. 4 O.s.p).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Zmluvou o pripojení zo dňa 20.4.2009 a dodatku z toho istého dňa, faktúrami z čl. 6, 7 8, 10 a 13, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. a zistil nasledovný skutkový stav.

Odporca uzatvoril Zmluvu o pripojení dňa 20.4.2009 s právnym predchodcom navrhovateľa so spoločnosťou T-Mobile, a.s., prevzal 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty. Zároveň uzatvoril Dodatok k tejto Zmluve o pripojení, na základe ktorého kúpil telefón Samsung F480 za cenu 49,- €. Odporca sa zaviazal užívať program „400Viac“ po dobu 24 mesiacov. Pre prípad porušenia zmluvných povinností sa odporca zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu 497,91 €. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení boli Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete právneho predchodcu navrhovateľa. Odporca nezaplatil poplatky za poskytnuté služby za obdobie od 22.3.2010 do 21.6.2010 vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 11.5.2009 na sumu 5,60 €, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 11.6.2009 na sumu 86,86 €, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 11.7.2009 na sumu 78,46 €, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 11.8.2009 na sumu 1,66 €. Dňa 8.2.2011 vystavil právny predchodca navrhovateľa faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 497,91 €, ktorou si uplatnil zmluvnú pokutu splatnú dňa 11.6.2010.

Z činnosti súdu je známe, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., zanikla bez likvidácie po zlúčení so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ktorá sa stala jej univerzálnym nástupcom a dňa 16.12.2011 uzatvorila s navrhovateľom Zmluvu o postúpení pohľadávky, uvedená zmluva je zaregistrovaná na tunajšom súde pod č. 1SprV/81/2012.

Zmluvné podmienky upravené touto účastníkmi uzavretou zmluvou, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej, nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh je podaný sčasti dôvodne. Účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky. Súd má za to, že nárok na zaplatenie ceny poskytnutých telekomunikačných služieb je odôvodnený. Odporcovi boli právnym predchodcom navrhovateľa poskytované telekomunikačné služby a za obdobie od 22.3.2009 do 21.6.2009, za ktoré nezaplatil riadne dohodnutú cenu, čím sa dostal do omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr, preto v tejto časti súd návrhu vyhovel a navrhovateľovi priznal i príslušný úrok z omeškania, ktorý bol uplatnený v súlade so zákonom a príslušným vykonávacím predpisom.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným

spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované zákonné ustanovenie zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka).

V obdobných právnych veciach Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 2.12.2011 sp.zn. 4C/165/2011, rozsudkom zo dňa 30.11.2011 sp.zn. 4C/174/2011, opakovane rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení uplatňovanej v tomto konaní navrhovateľom. Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom právny predchodca navrhovateľa s poukazom na § 53a, ods. 1 OZ je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti vo zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Citované právoplatné rozsudky predstavujú pre navrhovateľa ako právneho nástupcu dodávateľa zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň pre súd zákonnú prekážku priznať navrhovateľovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom je vzhľadom na vyššie uvedené nedôvodný v celom rozsahu. Preto ho súd zamietol.

Naviac súd chce uviesť, že svojim písomným podaním zo dňa 9.1.2013, ktoré došlo na tunajší súd dňa 10.1.2013 navrhovateľ nežiadal pripustiť zmenu návrhu, avšak v bode 7 uvádza, že jeho právnomu predchodcovi vznikla škoda do výšky dotácie do kúpy telefónneho zariadenia, ktoré bolo poskytnuté odporcovi t.j. 138,- €. Súd preto toto jeho podanie nemohol hodnotiť ako zmenu alebo rozšírenie žaloby, dokonca ani ako eventuálny alebo alternatívny petit, keďže naďalej sa žalobca domáha zmluvnej pokuty, aj keď len do výšky škody, ktorá vznikla právnomu predchodcovi žalobcu.

Súd poukazuje na to, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola navrhovateľovi postúpená pohľadávka voči odporcovi a to okrem hovorného i pohľadávka z dvoch zmluvných pokút vyúčtovaná odporcovi faktúrami. V nich je uvedený jednoznačný dôvod zaplatenia a to zmluvná pokuta, čím je špecifikovaná pohľadávka, ktorá z postupcu na postupníka prešla. Navrhovateľ sa teda na základe zmluvy o postúpení pohľadávok stal vlastníkom tejto pohľadávky okrem iného titulom zmluvnej pokuty a oprávneným na jej uplatňovanie. Nebola naňho postúpená žiadna pohľadávka na náhradu škody a preto v tomto spore navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu o náhradu škody, predstavujúcu výšku dotácie mobilného telefónu, ktorý bol odporcovi poskytnutý jeho právnym predchodcom. Túto skutočnosť si zrejme navrhovateľ aj uvedomuje, preto neprekvalifikoval svoj návrh na náhradu škody, len naďalej trvá na zmluvnej pokute minimálne do výšky skutočne spôsobenej škody. Keďže zmluvná podmienka - ustanovenia zmluvy o zmluvnej pokute, bola vyhlásená inými súdmi za neprijateľnú a preto je neplatná, ten, komu bola škoda spôsobená, sa môže domáhať jej náhrady v plnom rozsahu, avšak nie je to navrhovateľ, keďže takáto pohľadávka od postupcu na neho neprešla.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p., pričom navrhovateľ bol úspešný v 27 %-tách, odporca bol úspešný v 73 %-tách. Čistý úspech odporcu je 46 % (73%-27%). Keďže odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, ani si náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.